

feeling WONEN

N° 09 - 0147 - December 2013

DOE-HET-ZELF
**10 X MINI-FACELIFT
VOOR JE HUIS**

ÉÉN STROOK BEHANG,
TOTAAL NIEUWE LOOK

**SCOREN OP
HET KERSTFEEST**
DESIGNCADEAUS
ONDER DE € 50

**DÉ VIER
KLEUREN**

VAN 2014

**WIN
EEN SERVIES &
TAFELDECORATIE
T.W.V.
€ 650**

**FEEST
EFFECTEN**

IN WIT, PASTEL EN KOPER
JE ACCESSOIRES IN EEN GLANSROL

**BELGISCHE
DESIGNTOPPERS**
DIT ZIJN ONZE FAVORIETEN!

CITYTRIP BERLIJN
5 CREATIEVE BERLINERS
SHOWEN HUN STAD

GETEST EN
GOEDGEKEURD
**TAFELS
À LA CARTE**

Samenlevingsproject Antwerpen

Thuis bij de burens

ALS JE DOOR DE INGANGSPOORT VAN DEZE OUDE INDUSTRIËLE SITE STAPT, ONTDEK JE IETS WAT JE NOOIT ZOU VERWACHTEN: EEN WOON- EN WERKPLEK MÉT GROTE TUIN IN HARTJE METROPOOL. BIJ TWEE VAN DE DRIE GEZINNEN DIE HIER IN HARMONIE SAMENLEVEN, GINGEN WE EEN KIJKJE NEMEN.

TEKST: KARIN DE RIDDER. FOTO'S: LIESBET GOETSCHALCKX.

Het noordelijk deel van Antwerpen, op het snijvlak van de stations- en de Stuivenbergwijk, is een dichtbevolkte maar charmante buurt met veel kleine entiteiten en diverse nationaliteiten. Op straat heerst er een gezellige en wat chaotische drukte, zeker op vrijdag, moskeedag. Maar eens je de poort van dit project van Collectief Noord binnenrijdt, kom je in een oase van groen en rust. In dit binnengebied, waar ooit een oude drukkerij stond, bevinden zich drie identieke panden, goed voor 1 architectenbureau en 2 gezinswoningen. Een derde gezin woont in het appartement boven de ingangspoort, en dan heb je nog een grote tuin. Architect Erik Wieërs van architectenbureau Collectief Noord: "Toen de dienst stadsprojecten van de stad Antwerpen een wedstrijd uitschreef voor de herbestemming van dit binnengebied, waren we met ons architectenbureau meteen geïnteresseerd. We vonden het positief dat de stad deze niet zo evidente buurt terug in haar eigenheid wil waarderen, en ver weg van de idee van *gentrification*, voorzieningen wil treffen voor de mensen die hier wonen. Wat ons interesseert, is de sociale mix van deze wijk, jonge koppels, gezinnen met kinderen en diverse nationaliteiten." En dus bouwde Collectief Noord hier een woon- en werkmix met 3 woningen en 1 bureau. Eén pand werd de nieuwe bestemming van het architectenbureau en Erik en zijn gezin kochten ook een woning. Onmiddellijk na de bouw verkochten ze de resterende panden aan twee gezinnen die ze niet kenden. Meteen de start van een aparte samenlevingsvorm.

Erik: "Eigenlijk is dit project vanuit de collectieve ruimte, namelijk de tuin ontstaan, veeleer dan vanuit het idee van een samenlevingsproject. We wilden een gemeenschappelijke tuin, zodat elk gezin een grote tuin ter beschikking zou hebben in het midden van de stad. Deze collectieve tuin werkt maar in de mate dat die niet publiek is maar ook niet helemaal privé, het moest een goede middenweg zijn. Oorspronkelijk wilde de stad hier een openbaar binnengebied van maken, maar daar hebben we ons tegen verzet omdat er met maar 3 gezinnen veel te weinig sociale controle is." Omdat het de bedoeling is dat de bewoners de tuin delen en dus niet voor zichzelf een hoek ervan inpalmen, mogen de woningen geen al te private relatie met de tuin hebben, alleen via de eigen voordeur. Het semi-publieke karakter wordt nog versterkt door de aanwezigheid van het architectenbureau, waar overdag ook de medewerkers aanwezig zijn of bezoekers hun auto parkeren. De kinderen spelen in de tuin, de gezinnen barbecueen samen of eten gelijktijdig aan de lange tuintafel. Alle gebeurt hier spontaan en vrijblijvend. Qua architectuur ademen de huizen de sfeer van vroegere pakhuizen, binnen zijn ze ongeveer hetzelfde van opbouw en structuur. De ruwbouw van dit wooncomplex is tegelijk ook de afwerking, met bakstenen binnenmuren, betonnen plafonds en overall dezelfde groene tegelvloer. Maar elk gezin bracht wél zijn eigen accenten aan. Bij twee van de drie gezinnen nemen we binnen een kijkje. www.collectiefnoord.be

De architect, zijn vrouw en hun drie dochters

HET INDUSTRIËLE BOEKENREK FUNGEERT ALS SCHEIDINGSWAND TUSSEN DE LEEFRUIMTE ANNEX KEUKEN EN DE MASTERBEDROOM. DE GROENE GRESTEGELS OP DE VLOER ZIJN DUURZAAM EN HEEL ONDERHOUDSVRIENDELIJK.

Architect Erik en zijn partner Rowena wonen zelf in één van de huizen, samen met hun drie kinderen, Louise (20) en Babette (16), de dochters van Erik, en Janthe (7) van Rowena. In dit pand bleef de ruwe afwerking niet alleen zoals ze was, maar werd ze nog eens versterkt door de basic uitvoering van de keuken en het gebruik van industriële elementen. De combinatie met het vintage meubilair geeft het een heel aparte sfeer.

Drie bouwlagen

Erik en Rowena leven hier op 3 niveaus, met als zenuwcentrum de grote leefruimte met keuken op de eerste verdieping. “Zo hebben we een beter overzicht op de tuin en zijn we ook dicht bij het dakterras op de tweede verdieping.” Om met dat dakterras niet boven de toegelaten hoogte van de scheidingmuur te komen en toch 3 bouwlagen te krijgen, werd de onderste laag, waar de kinderslaapkamers, de badkamer en nog wat technische ruimtes in werden ondergebracht, een stuk in de grond ingegraven, zo’n 70 cm onder het maaiveld. Om zo veel mogelijk zuiderzon in de gemeenschappelijke binnentuin te halen, werd dit pand – net als de twee andere individuele panden – noordelijk op de voormalige industriële site georiënteerd. Voor wie wat meer privacy wil, is er het zalige dakterras.

WYSIWYG?

Maar de leefruimte annex keuken heeft nog een verborgen kant. Achter het industriële rek bevindt zich ook de masterbedroom met ernaast een aparte dressing. Het geheel creëert een gezellige soort rommel en laat zien dat hier geleefd wordt. Door de glazen muur van de dressing zie je de kleren hangen, de boeken zijn uitgestald in het rek dat ook als kamerverdelers dient. De snelbouwstenen zijn niet bepleisterd en de keuken is ingericht met kasten van laminaat op een multiplexplaat en vezelplaat, het soort kasten dat je ook in de andere woningen vindt. Maar hier is die basic budgetstijl doorgetrokken tot de hele keuken. Aan de kopse kant zijn de platen niet afgewerkt, en aan de binnenkant zijn de kasten open rekken. Het aanrecht bestaat dan weer uit stenen muurtjes waartussen kastjes hangen.

Angst voor design

De inrichting van deze architectenwoning is tekenend voor de filosofie van Collectief Noord. “Als bureau hebben we wat angst voor design, voor alles wat te veel ontworpen is, en dan te veel showroom of etalage wordt...”, legt Erik uit. Dus combineerde hij kasten uit de jaren 40 en 50 in diverse soorten hout met een tafeltje uit de jaren 20, een Italiaanse designbank uit de jaren 70 en een ligstoel en zeteltjes van Le Corbusier, alles gekregen of op de kop getikt. Het is een geslaagde mix geworden van vintage, brute materialen en een industriële look die nog verwijst naar de oude drukkerij die hier ooit stond.

HIERNAAST: ZICHT OP DE GROTE LEEFRUIMTE MET AAN DE RECHTERKANT DE OPEN KEUKEN. ZE IS ONTWERPEN IN EEN COMBINATIE VAN MULTIPLEX MET EEN LAAGJE LAMINAAT EN WITTE FORMICA. AAN DE BINNENKANT ZIJN DE KASTEN OPEN GEBLEVEN, NET ZOALS HET REK MET DE ONTBIJTSPULLEN NAAST DE TAFEL. **RECHTS:** VIA DE OPENING VAN DE SCULPTURALE STALEN TRAP MET HOUTEN TREDEN KOMT ER NOG EXTRA ZONLICHT BINNEN. **ONDER:** IN DE BADKAMER OP DE GELIJKVLOERSE VERDIEPING ZORGEN DE GEGLAZURDE GEVELSTENEN OP DE SCHEIDINGSWANDEN METEEN VOOR BETEGELING.

“
Wij houden niet van té ontworpen interieurs, een huis is geen showroom
”

De jonkies van het project en hun **dakterras**

HET INSTRUMENTENATELIER VAN NICO OP DE HOOGSTE VERDIEPING KIJKT UIT OP HET GROTE DAKTERRAS, DAT MET ZIJN OPENGEWERKTE BALUSTRADE TOCH NOG IN CONTACT STAAT MET DE GEMEENSCHAPPELIJKE TUIN BENEDEN.

Ik ben nog maar één keer in mijn leven verhuisd”, lacht Alien (28), vertaalster Frans, Spaans en Chinees, als we haar opzoeken in hun huis van Collectief Noord, waar ze samen met Nico (29), instrumentenbouwer (www.plogviolinbows.com), woont. “Toen wij zo’n 5 jaar geleden samen gingen wonen, deden we dat bij mijn zus en haar man, die net onze ouderlijke woning in Borgerhout gekocht hadden. Ik vond het leuk en praktisch om zo samen te wonen.” En toen ze besloten om een eigen stek te zoeken, wilde het koppel liefst een oud pand om te renoveren, in een rustige buurt in het groen. “Groot was dus mijn verbazing toen Nico mij wees op deze nieuwbouw in hartje stad... Maar vanaf het moment dat ik hier binnenstapte, was ik verkocht.”

Goed gevoel

Nu, ongeveer twee jaar later, heeft ze er nog geen seconde spijt van. “Het bevalt ons hier erg, het is ongelooflijk efficiënt samenwonen, alles gaat hier vlot en makkelijk en we delen heel veel dingen met de andere bewoners. Het gevoel dat ik had toen ik hier de eerste keer kwam en de anderen zo gemoedelijk in de tuin zag zitten, heeft me niet bedrogen. Hier kan iedereen bij elkaar terecht, je kent elkaars patronen en er is nooit een drempel om bij elkaar binnen te stappen.” Zo organiseert Alien hier op dinsdag een soort van naschoolse opvang voor de kinderen van haar zus en dan zijn ook de kinderen van de andere gezinnen welkom. In de zomer aperitieven en eten de bewoners samen aan de grote tafel in de tuin, de plek die iedereen samenbrengt.

Eigen toets

De tuin zorgt voor het groen waar Nico en Alien naar op zoek waren, zelfs in hartje stad. En ook met de eerder brute en industriële stijl van de nieuwbouw kon Alien vrede nemen: de bakstenen muren, ingebouwde kasten in een combinatie van laminaat en witte formica, de badkamer met geglazuurde gevelsteen, de groene greestegels op de vloer en zelfs het betonnen plafond. Alleen de rode snelbouwstenen kregen een dun laagje bezetsel, met daarbovenop een laag witte structuurverf. “Doordat de indeling hier anders was dan in de andere panden - we hebben een grote vide in de keuken - zaten we hier met te grote en dominante vlakken in rode baksteen.” De keuken is een ontwerp van Nico. (Het werd een low-budget keuken, want na aankoop van het huis was het geld op). Die maakte hij met een aanrecht van terrastegels, fronten van gerecupereerde parketplanken, binnenkasten van Ikea en tweedehandse elektrotoestellen, alles in totaal voor nog geen 3.000 euro. Want creativiteit met materialen, oude meubels en accessoires, dat is de rode draad van de inrichting van dit huis. Zoals de fauteuil die Nico maakte met stukken van een bureau en een tafel, of de oude prints van de De Keyserlei die Alien meebracht uit het stadsarchief van Antwerpen en die nu dienstdoen als schuifpanelen voor het industriële rek.

“
Creativiteit en selfmade
vormen de rode draad in huis
”

HIERNAAST: NICO MAAKTE DE KEUKEN OP EEN BUDGETVRIENDELIJKE MANIER. VOOR HET AANRECHT EN DE WERKBLADEN GEBRUIKTE HIJ GROTE TERRASTEGELS. VOOR DE KEUKENKASTEN COMBINEERDE HIJ DE BINNENKASTEN VAN IKEA MET FRONTEN VAN GERECEPEREERD PARKET.

LINKS BOVEN: IN DE DOORGANG ONDER HET EERSTE APPARTEMENT HEEFT ELKE FAMILIE HAAR EIGEN BERGING. DE STAANPLAATSEN VOOR DE AUTO'S BEVINDEN ZICH ONDER DE DUPLEX VAN NICO EN ALIEN. **RECHTS BOVEN:** ALIEN VOND OUDE PANELEN MET STADSGEZICHTEN UIT ANTWERPEN IN HET STADSARCHIEF. NU FUNGEREN ZE ALS SCHUIFPANELEN VOOR HET INDUSTRIËLE OPBERGREK. EEN EENVOUDIGE PLANK DIE AAN HET REK GEMONTEERD WERD, CREËERT EEN HANDIGE BUREAUPEK. **RECHTS ONDER:** NICO MAAKTE DEZE ZETEL MET RESTEN VAN EEN BUREAU EN EEN TAFEL.

BOVEN, LINKS: EEN ZELFGEMAAKTE ZITBANK, EEN OUD KRUKJE, EEN VINTAGE KAST EN EEN KOEIENVEL VAN IKEA ZORGEN VOOR EEN PERSOONLIJKE AANKLEDING. **ONDER:** DE INKOMHAL MET VEEL PRAKTISCHE INBOUWKASTEN DIE DUIDELIJK DE STEMPEL VAN COLLECTIEF NOORD DRAGEN: NET ZOALS IN ALLE ANDERE HUIZEN ZIJN ZE GEMAAKT VAN VEZELPLAAT MET LAMINAAT EN WITTE FORMICA. **HIERNAAST:** IN DE MASTERBEDROOM VALLLEN DE MUUR MET RETROBEHANG EN DE VINTAGE SPIEGEL METEEN OP.

“

We kunnen altijd bij de burens terecht,
en zij bij ons. Dat is een grote luxe.

”